

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η συγγραφέας στο Κείμενο 1 θεωρεί πως το ρούχο εκφράζει την προετοιμασία μας, για να «βγούμε στη σκηνή» της ζωής. Τα ρούχα εκφράζουν το «ρόλο» που θέλουμε να διαδραματίσουμε στην κοινωνία, είναι δηλωτικά των συναισθημάτων μας, της ψυχικής διάθεσης και απεικονίζουν τον εσωτερικό μας κόσμο. Ο τρόπος ένδυσης ενός ανθρώπου δίνει τις πρώτες πληροφορίες γι αυτόν στον κοινωνικό του περίγυρο.

2ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η συγγραφέας του Κειμένου 1 επιχειρεί μια αναλογία. Τα μέλη της αναλογίας είναι η καθημερινή κοινωνική ζωή και το θέατρο. Όπως στο θέατρο αλλάζουμε κοστούμια ανάλογα με το ρόλο μας και τα συναισθήματά μας, έτσι και στη ζωή το ντύσιμο, η διαδικασία ένδυσης, δείχνει το ρόλο που επιλέγουμε στο κοινωνικό σύνολο. Αυτή η αναλογία εξηγεί τη μεταφορική φράση «η προετοιμασία μας για να «βγούμε στη σκηνή» της ζωής», που εντοπίζεται στο τέλος της προηγούμενης παραγράφου. Επομένως, η αναλογία συμβάλλει στη συνοχή των δύο παραγράφων (1^η-2^η). Παράλληλα, με εύσημο και εκφραστικό τρόπο τονίζεται η κοινωνική διάσταση των ρούχων.

3ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Η συγγραφέας στο Κείμενο 1 χρησιμοποιεί α΄ πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο. Αυτό το κάνει γιατί το θέμα, η ένδυση, είναι κοινό και αφορά όλους τους ανθρώπους (χωρίς να εξαιρεί τον εαυτό της). Ακόμη, γράφει άρθρο, επομένως θέλει να δημιουργήσει οικειότητα και

αμεσότητα προς τον αναγνώστη. Πρόθεσή της είναι να ενημερώσει και προβληματίσει για τον ρόλο που έχει η ενδυμασία στη ζωή μας. Σε αυτόν τον κοινό προβληματισμό τη διευκολύνει η χρήση του συγκεκριμένου προσώπου.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Κεντρικό πρόσωπο της αφήγησης στο Κείμενο 2 είναι η μάνα. Η ίδια θεωρούσε τον εαυτό της ντροπαλό («Είναι ντροπαλή» απαντούσε στα πειράγματα απ' τις γειτόνισσες. Κι ήταν αλήθεια πως η κόρη της τής έμοιαζε). Όταν ήταν νέα, ήταν αρκετά σεμνό κορίτσι (Μεγαλωμένη αυστηρά από πατέρα αφέντη, κοίταγε μόνο κατά γης), γιατί είχε μεγαλώσει με αυστηρό τρόπο. Γι' αυτό και δεν αναλάμβανε τη ραφή πιο μοντέρνων ρούχων (όταν καμιά φορά της φέρναν κάποιο πατρών ή σχέδιο μοντέρνο, αρνιόταν να το αναλάβει. «Να το πάτε αλλού... Εγώ δεν ξέρω από τέτοια...» έλεγε). Με την πάροδο του χρόνου, αφού αναγκάστηκε να παντρευτεί με συνοικέσιο και να καθηλωθεί σε έναν μονότονο και επαναλαμβανόμενο τρόπο ζωής λόγω της εργασίας και των υποχρεώσεων προς τα παιδιά και την οικογένεια (Οι καρφίτσες την καρφώσανε σ' αυτό το νοικιασμένο υπόγειο και οι κλωστές την τύλιξαν ψυχοκαρδα), έγινε σκληρή, ως προς τον χαρακτήρα και ξερακιανή ως προς την εμφάνιση, δείγμα μιας βασανισμένης ζωής (Ξερακιανή στ' απέξω της, σκληρή στα μέσα της). Έκρυβε τα συναισθήματά της και την τρυφερότητά της (Κάθε φορά που σήκωνε το βλέμμα της από το ρούχο που 'ραβε, όλο και κάποια κουβέντα θ' άνοιγε με κάποιο από δαύτα, ανάλογα τη μέρα και ποιον περισσότερο πεθύμησε), για να μπορέσει να αντέξει την πεζή καθημερινότητα που δεν άλλαζε.

Τα συναισθήματα που μπορεί να δημιουργήσει η αφήγηση στον/στη μαθητή/τρια είναι ποικίλα (συμπόνια, συμπάθεια, λύπη), ανάλογα με τον βαθμό πρόσληψης του βασικού μηνύματος της αφήγησης.